

**СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО З
ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МУСІЇВСЬКЕ»**

**Фінансова звітність
за рік, що закінчився 31 грудня 2021**

Разом зі звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	3
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)	5
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	6
ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	7
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	8

Звіт незалежного аудитора

Учаснику Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Мусіївське»

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Мусіївське» (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2021 року та фінансові результати та рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2021 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про власний капітал за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів (у тому числі Міжнародних стандартів незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітку 2 (b) у фінансовій звітності, в якій описано, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії суттєво впливають військові дії, що тривають в Україні, і масштаби подальшого розвитку подій або терміни припинення цих дій є невизначеними. Як зазначено у Примітці 2 (b), ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітці 2 (b), свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з управлінським персоналом повідомляючи йому, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Волкова Олена Анатоліївна.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

Волкова Олена Анатоліївна

Ідентифікаційний код 21603903

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101813

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

м. Київ, Україна

31 травня 2022 року

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Актив	№ прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи		1 968	1 060
Первісна вартість		3 396	2 008
Накопичена амортизація		(1 428)	(948)
Незавершені капітальні інвестиції	4	1 968	168
Основні засоби	4	86 577	70 393
Первісна вартість		131 454	99 270
Знос		(44 877)	(28 877)
Довгострокові біологічні активи	6	33 136	57 863
Довгострокова дебіторська заборгованість		40	131
Активи у формі прав користування	5	165 807	164 430
Усього за розділом I		289 496	294 045
II. Оборотні активи			
Запаси	7	190 887	108 747
Виробничі запаси		28 565	10 146
Незавершене виробництво		24 686	41 275
Готова продукція		137 534	57 325
Товари		102	1
Поточні біологічні активи	6	51 622	3 816
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8	121 422	187 244
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами		957	235
з бюджетом		10 586	12
Інша поточна дебіторська заборгованість	8	80 846	48 919
Гроші та їх еквіваленти		776	1 251
Готівка		27	14
Рахунки в банках		749	1 237
Витрати майбутніх періодів		7	25
Інші оборотні активи		4 331	4 113
Усього за розділом II		461 434	354 362
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		-	-
Баланс		750 930	648 407

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (ПРОДОВЖЕННЯ)

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Пасив	№ прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал, включаючи:			
Внески до зареєстрованого капіталу	9	177	177
Капітал у дооцінках		15 081	20 317
Додатковий капітал		(109 030)	(109 030)
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		625 091	504 300
Усього за розділом I		531 319	415 764
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Довгострокові кредити та позики	10	3 974	7 253
Довгострокові зобов'язання з оренди	11	127 639	123 559
Цільове фінансування		-	392
Усього за розділом II		131 613	131 204
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими кредитами та позиками	10	1 808	4 375
довгостроковими зобов'язаннями з оренди	11	53 998	51 793
товари, роботи, послуги		25 760	9 391
розрахунками з бюджетом		2 748	1 693
розрахунками зі страхування		180	258
розрахунками з оплати праці		780	941
з одержаних авансів		76	14
із внутрішніх розрахунків		-	5
Поточні забезпечення		2 391	1 335
Доходи майбутніх періодів		-	22
Інші поточні зобов'язання		257	31 612
Усього за розділом III		87 998	101 439
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс		750 930	648 407

Затверджено до випуску та підписано 31 травня 2022 року.

Джемесюк Олександр Васильович
ДиректорМусяївська Інна Вікторівна
Головний бухгалтер

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
 ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
 (суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Розділ I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	№ прим.	2021	2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	12	338 932	334 140
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	13	(357 789)	(312 974)
Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції		207 815	68 803
Валовий:			
Прибуток		188 958	89 969
Інші операційні доходи		4 826	1 186
Адміністративні витрати	14	(10 845)	(7 769)
Витрати на збут	15	(28 447)	(22 555)
Інші операційні витрати	16	(5 890)	(6 567)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток		148 602	54 264
Інші фінансові доходи		162	152
Фінансові витрати	17	(33 044)	(35 881)
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток		115 720	18 535
Витрати з податку на прибуток		-	-
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток		115 720	18 535

Розділ II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	2021	2020
<i>Статті, що не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>		
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	(167)	(1 794)
Інший сукупний дохід до оподаткування	(167)	(1 794)
Інший сукупний дохід після оподаткування	(167)	(1 794)
Сукупний дохід	115 553	16 741

► ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	№ прим.	2021	2020
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		429 455	294 794
Цільового фінансування		598	330
Надходження від отримання субсидій, дотацій		-	238
Надходження авансів від покупців та замовників		12 339	13 203
Надходження від повернення авансів		16	45
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		162	152
Надходження від операційної оренди		-	537
Надходження від страхових премій		2 179	-
Інші надходження		139	79
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(195 307)	(204 993)
Праці		(28 510)	(24 914)
Відрахувань на соціальні заходи		(7 898)	(6 930)
Зобов'язань з податків і зборів		(20 612)	(32 652)
Витрачання на оплату авансів		(14 692)	(10 955)
Витрачання на оплату повернення авансів		(200)	(207)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами		(2 721)	-
Інші витрачання		(1 694)	(326)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		173 254	28 401
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від погашення позик		135 276	56 600
Інші надходження		1	-
Витрачання на придбання: необоротних активів		(46 238)	(611)
Витрачання на надання позик		(167 145)	(56 386)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		(78 106)	(397)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Отримання позик		-	38 082
Витрачання на: Погашення позик		(35 553)	(11 366)
Витрачання на сплату відсотків		(32 609)	(35 450)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди		(27 120)	(23 471)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	10	(95 282)	(32 205)
Чистий рух грошових коштів за звітний період		(134)	(4 201)
Залишок коштів на початок року		1 251	5 026
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		(341)	426
Залишок коштів на кінець року		776	1 251

► ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Зареєстрований капітал	Капітал в дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на 01 січня 2020 року	177	27 513	(109 030)	-	480 363	-	-	399 023
Чистий прибуток (збиток) за 2020 рік	-	-	-	-	18 535	-	-	18 535
Інший сукупний дохід за 2020 рік:	-	(1 794)	-	-	-	-	-	(1 794)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	-	(1 794)	-	-	-	-	-	(1 794)
Інші зміни в капіталі *	-	(5 402)	-	-	5 402	-	-	-
Разом змін в капіталі	-	(7 196)	-	-	23 937	-	-	16 741
Залишок на 31 грудня 2020 року	177	20 317	(109 030)	-	504 300	-	-	415 764
Чистий прибуток (збиток) за 2021 рік	-	-	-	-	115 720	-	-	115 720
Інший сукупний дохід за 2021 рік:	-	(167)	-	-	-	-	-	(167)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	-	(167)	-	-	-	-	-	(167)
Інші зміни в капіталі *	-	(5 069)	-	-	5 071	-	-	2
Разом змін в капіталі	-	(5 236)	-	-	120 791	-	-	115 555
Залишок на 31 грудня 2021 року	177	15 081	(109 030)	-	625 091	-	-	531 319

* В 2021 році, рядок «Інші зміни в капіталі», представлений реалізацією дооцінки основних засобів у сумі 5 069 тис. грн. (2020: 5 402 тис. грн.).

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОСТІ

1. Загальна інформація

▪ Організаційна структура та діяльність

Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Мусіївське» (далі - Компанія) зареєстроване відповідно до законодавства України 25 лютого 2000 року та є резидентом України.

Основна діяльність Компанії – це вирощування зернових та технічних культур та тваринництва.

У 2021 році середньооблікова чисельність працівників склала 217 осіб (2020: 218 осіб).

Юридична адреса Компанії: Україна, Полтавська область, Лубенський район, село Мусіївка, вулиця Лісна, будинок № 10.

Умови здійснення діяльності в Україні

У 2021 році Україна була зобов'язана погасити значну суму державного боргу, що вимагало мобілізації суттєвого внутрішнього і зовнішнього фінансування у дедалі складніших умовах кредитування країн, економіка яких розвивається.

Події, що призвели до анексії Криму Російською Федерацією у лютому 2014 року, та конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, дотепер залишаються неврегульованими. 24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала воєнне вторгнення в Україну. У результаті, Уряд України запровадив воєнний стан на всій території країни. Відносини між Україною та Російською Федерацією стали вкрай напруженими.

Відповідно до закону про воєнний стан НБУ запровадив певні тимчасові обмеження, які мають вплив на економічні умови, у тому числі обмеження на міжнародні платежі в іноземній валюті, встановлення офіційного курсу обміну для 24 лютого 2022 року, зняття готівкових коштів з рахунків клієнтів в іноземній валюті та призупинення дебетових операцій з рахунків резидентів держави, яка здійснила збройну агресію проти України. Ці заходи мають на меті забезпечити надійне і стабільне функціонування фінансової системи України та сприяти підтримці Збройних сил України, а також безперебійній роботі критичної інфраструктури.

У лютому 2022 року темп інфляції у річному вираженні зріс до 10,7%. Інфляція має істотний вплив внаслідок напруженості через воєнну агресію і в подальшому фактичне російське вторгнення в Україну 24 лютого. У результаті, ціни на продукти харчування і пальне зросли максимально швидко через надмірний попит та дестабілізацію систем постачання. Разом із порушеними логістичними системами та зрослими виробничими витратами, підвищення попиту населення та подальше зростання світових цін на енергоресурси чинять суттєвий вплив на темп інфляції в Україні.

9 березня 2022 року Міжнародний валютний фонд ухвалив додаткове фінансування для України за програмою екстреної допомоги, відомою як Інструмент швидкого фінансування (Rapid Financing Instrument ("RFI")), у сумі 1,4 мільярда доларів США. Кошти, виділені за програмою RFI, забезпечать фінансування пріоритетних державних витрат і підтримку платіжного балансу України.

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла наступні податкові зміни до закінчення дії воєнного стану:

- скасування акцизного податку на пальне та зниження ставки ПДВ на імпортне пальне з 20% до 7%;
- збільшення ліміту річного обороту для застосування спрощеної системи оподаткування та сплати єдиного податку з 10 мільйонів гривень до 10 мільярдів гривень, встановлення податкової ставки у розмірі 2% та скасування обмеження за кількістю працівників для великих компаній;
- звільнення землевласників від сплати податку за земельні ділянки та орендної плати за землю у регіонах, де відбуваються бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях чи на територіях, визначених як засмічені вибухонебезпечними предметами (перелік таких територій буде визначено Кабінетом Міністрів України); період звільнення від оподаткування – з березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, в якому буде скасовано дію воєнного стану;
- звільнення від оподаткування операцій із добровільної передачі товарів і надання послуг Збройними силами України та підрозділам територіальної оборони;
- скасування нарахування податкових штрафів і пені за порушення податкового законодавства;
- включення суми ПДВ, сплаченої на вартість придбаних товарів і послуг, до податкового кредиту на основі первинної документації через неможливість реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових

накладних (ЄРПН) (реєстрацію податкових накладних у ЄРПН буде завершено протягом 6 місяців після скасування воєнного стану);

- скасування на 2022 рік екологічного податку для підприємств, розташованих у зонах, де відбуваються бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях.

У березні 2022 року уряд запровадив нульову квоту на експорт мінеральних добрив, великої рогатої худоби, м'яса великої рогатої худоби, жита, гречки, проса, цукру та солі, придатної для споживання. Експорт пшениці, кукурудзи, курячого м'яса, яєць та соняшникової олії підлягає ліцензуванню. Експорт природного газу заборонено.

Внаслідок російського вторгнення в Україну всі морські порти заблоковані, тому вантажні перевезення Чорним і Азовським морями наразі неможливі. Вантажні перевезення здійснюються залізничним транспортом і вантажними автомобілями.

Подальше економічне зростання залежить від подолання воєнної агресії Росії та від успіху Уряду України у реалізації нових реформ і стратегії відбудови після припинення вторгнення, а також співпраці з міжнародними фондами.

Попри певні покращення у 2021 році, наслідки поточної політичної та економічної невизначеності передбачити вкрай складно внаслідок воєнного вторгнення Росії на територію України в лютому 2022 року, і вони мають суттєвий вплив на економіку України та бізнес Компанії.

2. Основа і загальні принципи підготовки і складання фінансової звітності

а) Основа підготовки

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості, з коригуванням на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та коригуванням основних засобів до їхньої справедливої вартості на дату переходу на облік відповідно до МСФЗ, яка є їх умовною вартістю та на подальшу оцінку будівель, споруд, машин та обладнання за справедливою вартістю, біологічних активів за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж та сільськогосподарської продукції, яка відображається за собівартістю, яка визначається як справедлива вартість за вирахуванням очікуваних витрат на продаж в момент збору врожаю.

Основні положення облікової політики, яка була застосована при підготовці цієї фінансової звітності, викладені в Примітці 3.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску. Будь-які зміни у цій фінансовій звітності після її випуску вимагають затвердження керівництвом Компанії, яке ухвалило цю фінансову звітність до випуску.

б) Безперервність діяльності

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до принципу безперервності діяльності на основі припущення, що Компанія та її кінцева материнська компанія Astarta Holding N.V. разом з компаніями, що прямо або опосередковано належать їй (надалі Група), будуть здатні реалізувати свої активи та врегулювати свої зобов'язання у ході звичайного ведення бізнесу в осяжному майбутньому.

Група, до якої належить Компанія, є вертикально інтегрованою та застосовує диверсифіковану бізнес-модель, яка забезпечує її здатність перепрофілюватися з вирощування цукрового буряку на вирощування інших сільськогосподарських культур із позитивним впливом на результати діяльності Групи в цілому та, відповідно, на результати діяльності Компанії, які суттєво залежать від діяльності Групи.

За 2021 рік чистий прибуток Компанії склав 115 720 тис. грн. (у 2020 році - чистий прибуток у сумі 18 535 тис. грн.), і Компанія мала позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 173 254 тис. грн. (у 2020 році - позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 28 401 тис. грн.). Поточні активи Компанії станом на 31 грудня 2021 року перевищували поточні зобов'язання на 373 436 тис. грн. (31 грудня 2020 року - на 252 923 тис. грн.).

24 лютого 2022 року Росія розпочала повномасштабне воєнне вторгнення в Україну. Негайно після цього наказом Президента України, який ухвалила Верховна Рада України, було введено воєнний стан та відповідні тимчасові обмеження, які впливають на економічні умови. Враховуючи зазначене вище, Компанія оцінила обґрунтованість застосування припущення про безперервність діяльності для підготовки цієї фінансової звітності.

Група компаній Астарта добре диверсифікована з географічної точки зору, а її основні активи розташовані у центральній частині України (у Полтавській області) та на заході України (у Хмельницькій, Вінницькій, Житомирській

і Тернопільській областях); при цьому менш ніж 1% активів розташовані на півночі (у Чернігівській області) та на сході України (у Харківській області). На дату цієї фінансової звітності:

- найінтенсивніші бойові дії локалізовані в областях, де компанії Групи не провадять свою діяльність, отже, не має суттєвих активів;
- відсутні пошкоджені критичні активи, які не давали би можливості компаніям Групи продовжувати свою діяльність;
- суттєві активи не втрачені і не знаходяться на непідконтрольних Уряду України територіях.

У травні 2022 року група компаній Астарта закінчила свою весняну посівну кампанію цукрового буряка та зернових у всіх областях. Вся техніка та обладнання проходять регулярне технічне обслуговування з метою їх підготовки. Група провела посівну кампанію в аналогічних обсягах і протягом термінів, які були раніше, для забезпечення продовольчої безпеки країни. Кожне дочірнє агропідприємство Групи використовує власні запаси насіння, пального та мінеральних добрив, які знаходяться у безпосередній близькості до орних земельних ділянок.

Компанії Групи планують розпочати збиральну кампанію озимих у звичайному режимі на початку липня і продовжити її до серпня. Залежно від погодних умов та інших факторів, є можливість відкласти збирання врожаю на один-два тижні без істотного впливу на врожайність та якість. Вже відбуваються закупівлі пального для сезону збирання врожаю спільно з Міністерством аграрної політики і продовольства України та зерновими асоціаціями. У 2022 році Група планує роботу всіх її цукрових заводів із завантаженням виробничих потужностей на 3% більше, ніж у минулому році. Завод із переробки соєвих бобів працює зі звичайним завантаженням потужностей дроблення.

Компанії Групи частково реалізувала свою сільськогосподарську продукцію у січні-травні 2022 року місцевим покупцям та на експорт. Станом на дату цієї фінансової звітності Компанія має значні залишки зернових у хорошому стані. Наразі компанії Групи продовжують продавати свої зернові, цукор, молоко та продукцію переробки сої на внутрішньому ринку. Хоча експорт за рахунок морських перевезень тимчасово неможливий внаслідок призупинення роботи морських портів, компанії Групи планують здійснювати експортні продажі пшениці, кукурудзи та сої залізницею. Компанії Групи вже займаються переналаштуванням їхніх звичайних маршрутів доставки з південних у західні області. Транспортні маршрути у центральній та західній частинах України не зазнають впливу бойових дій.

Компанія не має торговельних відносин із компаніями, включеними до санкційних списків України, ЄС і США, чи з компаніями, пов'язаними з особами під цими санкціями.

Власні сільськогосподарські та офісні IT-рішення дозволяють Компанії забезпечити роботу бізнес-процесів у віддаленому режимі у поточних обставинах. Однак, у разі порушення роботи централізованих систем, усі дочірні підприємства Групи можуть працювати автономно відповідно до внутрішніх процедур і положень.

Український уряд вживає різноманітних заходів для підтримки діяльності аграрного сектору України. Уряд ухвалив механізм державних гарантій за кредитами підприємствам малого та середнього бізнесу в аграрному секторі. Такий же механізм для більших агропідприємств знаходиться у процесі впровадження і був уже обговорений з банками та учасниками ринку через асоціації. Вже затверджено зниження оподаткування поставок пального на територію України. Цей механізм дозволить надалі постачати пальне в Україну.

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія дотримувалася фінансових показників за її кредитами. Станом на 16 травня 2022 року керівництво також підготувало прогноз дотримання фінансових показників за кредитами до травня 2023 року (включно). Спираючись на цей прогноз, керівництво очікує, що Компанія зможе дотримуватися встановлених фінансових показників у наступні 12 місяців після дати цієї фінансової звітності з істотним операційним запасом порівняно з передбаченими договорами значеннями показників. На думку керівництва, стабільне збереження такого операційного запасу буде забезпечене за рахунок скорочення обсягу зовнішнього боргу, а також позитивних операційних результатів. Скорочення обсягу зовнішнього боргу буде забезпечене за рахунок обслуговування існуючого боргу відповідно до первісних графіків погашення кредитів.

Станом на дату цієї фінансової звітності стан та безпека активів Компанії не зазнають істотного впливу поточного вторгнення Російської Федерації, і операційні та логістичні процеси були переоцінені Компанією для забезпечення безперервності її бізнесу, як описано вище. Керівництво Компанії вживає належних заходів для постійного перегляду її бізнес-процесів і методів роботи і складо бюджет на 12 місяців, виходячи з припущення, що ступінь інтенсивності бойових дій в областях, де розташовані активи Компанії, та на частині території України, наразі захопленої російськими військами, суттєво не підвищиться; Група зможе проводити збиральну кампанію;

залізнична інфраструктура функціонуватиме і може використовуватися для здійснення експортних продажів протягом періоду закриття морських портів; цукрові заводи з переробки зібраного врожаю цукрового буряка матимуть можливість працювати у 2022-2023 роках.

Хоча діяльність Компанії здебільшого поки не зазнала істотного впливу, і керівництво підготувало бюджет на 12 місяців, виходячи з відомих фактів та подій, існує значна невизначеність стосовно майбутнього перебігу воєнного вторгнення, його тривалості, а також впливу на Компанію, її співробітників, діяльність, ліквідність та активи у коротко- та довгостроковій перспективі. Існує можливість декількох сценаріїв майбутнього розвитку поточної ситуації, ймовірність настання яких невідома, а ступінь впливу на Компанію може бути від значного до вкрай негативного.

Серед основних факторів ризику:

- Здатність Компанії проводити перемовини з банками та залучення нових кредитних лімітів (інструментів кредитування) у третьому кварталі 2022 року для фінансування операційної діяльності Компанії. Це залежить від доступності та бажання банків надати таке нове фінансування, що є фактором невизначеності.
- Здатність отримувати кошти від банків, доступні за невикористаними кредитними лініями, які вже затверджені на теперішній час або отримання яких очікується протягом року. Оскільки зобов'язання надати такі кредити не є юридично обов'язковими та залежать від здатності банків (в основному українських банків) надати кошти.
- Безпека основних засобів та товарно-матеріальних запасів (активів) і доступ до логістичних маршрутів значною мірою залежать від перебігу воєнних дій. Існує значна невизначеність стосовно того, чи будуть активи або маршрути транспортування пошкоджені або доступні, а отже, чи матиме Компанія можливість переміщувати свої активи до пунктів призначення, клієнтів або постачальників. Це може призвести до додаткових витрат або втрати доходів.

З метою аналізу впливу цих ризиків та обґрунтування здатності продовжувати подальшу безперервну діяльність керівництво підготувало актуалізований фінансовий прогноз станом на кінець травня 2022 року, який свідчить про те, що здатність Компанії продовжувати безперервну діяльність залежатиме від таких значних припущень:

- Банки вже затвердили більшість кредитних ліній, необхідних для фінансування першого, другого та частково третього кварталу, або затвердження банками наразі у процесі. Керівництво зможе отримати кошти за затвердженими кредитними лініями для фінансування операційної діяльності
- Керівництво зможе узгодити з банками та залучити нові кредитні лінії у третьому кварталі 2022 року. Історично керівництво підтримувало плідні відносини з банками та мало змогу залучити нове фінансування.

При підготовці актуалізованого фінансового прогнозу керівництво здійснило наступні коригування початкового фінансового прогнозу:

- скорочення обсягу реалізації через можливі ускладнення при зміні існуючих маршруті перевезень, наприклад, через західний кордон замість чорноморських портів.
- скорочення витрат завдяки відкладенню великих інвестиційних проектів і усунення несуттєвих видатків.

З урахуванням цих кроків, яких уживає Компанія, керівництво дійшло висновку про обґрунтованість підготовки фінансової звітності відповідно до принципу безперервності діяльності. Проте, враховуючи невизначеність впливу майбутнього перебігу воєнного вторгнення на зазначені вище значні припущення, покладені в основу прогнозів керівництва, керівництво дійшло висновку про наявність суттєвої невизначеності, який може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати безперервну діяльність. Отже, Компанія може втратити здатність реалізовувати свої активи та виконувати свої зобов'язання у ході нормального ведення бізнесу.

с) Функціональна валюта та валюта подання

Функціональною валютою та валютою подання цієї фінансової звітності Компанії є українська гривня.

Ця фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень («тисяч гривень» або «тис.грн.»), а всі суми округлені до цілих тисяч, крім випадків, де вказано інше.

д) Використання суджень, оцінок та припущень

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Оцінки та судження базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, котрі

припускаються достовірними у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятись від оціночних.

✓ **Судження**

В ході застосування облікової політики керівництвом Компанії, крім облікових оцінок, були зроблені певні судження, які мають суттєвий вплив на суми, відображені у фінансовій звітності.

✓ **Оцінки та припущення**

Нижче представлені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел невизначеності оцінок на дату балансу, які несуть у собі значний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд оцінки, якщо цей перегляд впливає як на поточний, так і майбутні періоди.

а) Знецінення основних засобів

Компанія зобов'язана проводити тест на знецінення своїх необоротних активів або одиниць, що генерують грошові потоки, коли є ознаки, що актив або одиниця, що генерує гроші потоки ("ОГПП"), можуть бути знецінені. Станом на 31 грудня 2021 року було проведено тест на знецінення.

Для тестування на зменшення корисності керівництво Компанії визначило 2 ОГПП, що були сформовані на основі сегментів, до яких відносяться активи Компанії, що підлягають тестуванню, в рамках Групи під контролем Astarta Holding N.V. через її вертикальну інтегрованість та централізоване управління. Одним із визначальних факторів у визначенні підрозділу, що генерує грошові потоки, є можливість вимірювання незалежних грошових потоків для цієї одиниці. У межах визначених підрозділів, що генерують грошові потоки, значна частина їх виробництва надходить до іншого підрозділу, що генерує гроші. Тому необхідне судження при визначенні одиниці, що генерує гроші.

Тестування на зменшення корисності проводиться на основі розрахунку вартості використання, використовуючи прогноз грошових потоків, що не перевищує п'ятирічного періоду. Прогноз грошових потоків базується на бюджеті на наступний рік, затвердженому Бюджетним комітетом Групи, у складі фінансового директора, генерального директора, операційного директора, комерційного директора та директора з виробництва та на наступні 4 роки - на екстрапольованих прогнозах на основі індексу споживчих цін та цукру цінні прогнози Світового банку. Останні детальні розрахунки зменшення корисності були здійснені станом на 31 грудня 2021 року, зроблені ключові припущення та обґрунтовано можливі зміни цих припущень розкриті в Примітці 4. Керівництво прийняло певні судження для визначення ключових припущень та впливу на розрахунок акумульованої вартості у використанні.

б) Переоцінка будівель, машин та обладнання

Компанія використовує модель переоцінки для обліку будівель та споруд, машин та обладнання. Визначення справедливої вартості вимагає прийняття суджень і використання припущень.

Амортизація

Для визначення терміну корисної експлуатації основних засобів керівництво має зробити оцінки. Керівництво оцінює залишковий термін використання відповідно до поточних технічних умов активів та оціночного періоду, протягом якого очікується, що активи будуть генерувати вигоди для Компанії. Якби орієнтовний термін корисного використання відрізнявся на 10% від кошторису керівництва, вплив на суму амортизації за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, полягав би у її зменшенні на 1 668 тис.грн. (31 грудня 2020: 1 215 тис.грн.) або збільшенні її на 1 883 тис. грн. (31 грудня 2020: 1 470 тис.грн.).

а) Визначення справедливої вартості біологічних активів

Через відсутність активного ринку Компанія оцінює справедливу вартість біологічних активів за теперішньою вартістю чистих грошових потоків, які будуть отримані від використання активів дисконтованих за поточною ринковою ставкою, розрахованою на основі WACC, включаючи певні коригування в з врахуванням специфіки активу. Справедливу вартість біологічних активів визначають внутрішні експерти Компанії з питань сільського господарства, продажу та фінансової звітності на основі технологічних карток виробництва для кожного виду біологічних активів, бюджету на наступний рік, затвердженого Бюджетним комітетом та

майбутніх ринкових цін та економічних прогнозів. Основні оцінки та припущення, пов'язані з оцінкою, окрім ставки дисконтування - це врожайність, ціни на врожай, який буде зібрано та виробничі витрати, які потрібно буде понести на вирощування сільськогосподарських культур та надої молока, ціни на молоко та м'ясо для корів. Аналіз чутливості представлено в Примітці 6. Визначення справедливої вартості проводиться відповідно до МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості.

Діяльність Компанії за своєю природою дуже сприйнятлива до погодних умов під час посівної програми та збирання врожаю, а також під час вирощування сільськогосподарських культур. Несподівані зміни погодних умов можуть вплинути на витрати на виробництво та врожайність сільськогосподарських культур, що використовуються при оцінці справедливої вартості біологічних активів, і, в кінцевому рахунку, матимуть значний вплив на фінансові результати Компанії. Компанія постійно контролює прогнози та вживає необхідних заходів для мінімізації впливу. Чутливість припущень, на які впливає ця оцінка, таких як урожайність і витрати, розкрита в Примітці 6.

b) Визначення справедливої вартості сільськогосподарської продукції

Керівництво визначає справедливу вартість сільськогосподарської продукції на основі котируваних цін на активному ринку. Справедлива оцінка проводиться відповідно до МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості. Крім того, витрати на продаж в момент збору врожаю оцінюються та віднімаються із справедливої вартості. Справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж стає балансовою вартістю запасів на дату збору врожаю. Потенційне збільшення або зменшення ціни продажу сільськогосподарської продукції, яка була визначена в момент збору врожаю, для сільськогосподарських культур, проданих протягом року, не впливає на операційний прибуток Компанії.

с) Зобов'язання з оренди

Для розрахунку зобов'язань з оренди землі керівництво використовує деякі оцінки:

- ставка оренди;
- ставка дисконтування;
- термін оренди.

Компанія включає в орендні платежі, що використовуються при розрахунку зобов'язань за оренду землі, загальну фактичну суму змінних орендних платежів, що містять ставку оренди, яка змінюється в залежності від зміни індексу або ставки. Компанія наражається на можливе майбутнє збільшення змінних орендних платежів на основі індексу або ставки, що не включаються до зобов'язань з оренди до моменту настання таких змін. Коли відбувається коригування орендних платежів на основі індексу чи ставки, відбувається переоцінка зобов'язання з оренди та сума такої переоцінки визнається в якості коригування активу у формі права користування.

Збільшення або зменшення орендних платежів на 10% на 31 грудня 2021 року призведе до збільшення або зменшення зобов'язань з оренди на 18 164 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 17 535 тис. грн).

Орендні платежі дисконтуються з використанням додаткової ставки запозичення, оскільки процентну ставку, яка міститься в договорі оренди, неможливо визначити.

Збільшення або зменшення ставки дисконтування на 10% на 31 грудня 2021 року призведе до збільшення або зменшення зобов'язань з оренди на 9 315 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 9 176 тис. грн).

Опціон щодо подовження та розірвання договорів міститься в ряді договорів оренди. Ці умови використовуються для досягнення максимальної гнучкості в експлуатації в частині управління договорами.

При визначенні терміну оренди земельної ділянки, керівництво враховує всі факти та обставини, що створюють економічний стимул для використання опціону щодо подовження терміну оренди. Опціон на подовження терміну оренди землі Компанія розглядала як не ймовірний зважаючи на довгостроковий період договорів, що найкраще відображає обґрунтовано очікуваний період оренди, що підтверджується минулим досвідом розірвання договорів оренди та очікуваннями щодо використання земельної ділянки.

Опціон на подовження строку оренди наступних об'єктів вважається ймовірним, і він включається до оцінки активів та зобов'язань, що виникають внаслідок оренди.

Очікуваний строк оренди

Нерухоме обладнання	5
Рухоме майно	3

3. Основні положення облікової політики

3.1. Іноземна валюта

витрат, понесених при будівництві.

Прибуток або збиток, який виникає у результаті вибуття або списання об'єкта основних засобів, визначається як різниця між доходом від реалізації та балансовою вартістю активу і визнається у складі прибутку або збитку.

Компанія переглядає ліквідаційну вартість та метод амортизації основних засобів щорічно, а також у випадку значної зміни у очікуваному способі споживання майбутніх економічних вигід, надходження яких пов'язане з активом.

Кожну частину об'єкта основних засобів, собівартість якої є суттєвою стосовно загальної собівартості об'єкта, Компанія амортизує окремо.

Основні засоби, що надходять по договорах оренди, відображаються за найменшою з двох вартостей – справедливої вартості або приведеної вартості майбутніх орендних платежів з моменту початку оренди за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

а. Подальші витрати

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта. Витрати, понесені під час технічного обслуговування та поточних ремонтів, відносяться на витрати періоду по мірі їх виникнення.

б. Амортизація

Компанія застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації для основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Амортизація об'єкта починається тоді, коли він стає готовим для використання. Земля, активи, що будуються, та не встановлене обладнання не амортизуються.

Оціночні первинні строки корисного використання груп основних засобів:

Будівлі	До 50 років
Споруди	До 50 років
Машини та обладнання	До 20 років
Транспортні засоби	До 10 років
Інші основні засоби	До 5 років

3.2. Оренда

Компанія є стороною договорів оренди в якості орендаря, а саме:

- земельні ділянки;
- офісні приміщення та склади;
- обладнання.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Компанія визнає активи та зобов'язання за всіма договорами оренди, застосовуючи винятки, наведені в стандарті з 1 січня 2018 року. Контракти, які не були визначені як оренда згідно МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були переоцінені на предмет наявності оренди. Тому визначення договору оренди згідно МСФЗ 16 застосовувалося лише до договорів, укладених або змінених 1 січня 2018 року або після цього.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

На дату первісного визнання активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, яка включає:

- суму первісного визнання зобов'язання з оренди;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату або до дати початку, за вирахуванням будь-яких стимулів оренди;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем;
- оціночні витрати, які повинен понести орендар під час демонтажу та вилучення базових активів або відновлення ділянки, на якій розташовані активи.

Дата початку оренди - це дата, коли орендодавець надає базовий актив для використання орендарю.

Після дати початку оренди активи у формі права користування оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності та коригуються на суму будь-якої переоцінки зобов'язання з оренди. Активи у формі права користування, як правило, амортизуються протягом одного з коротших термінів - або терміну корисного використання активу, або строку оренди на прямолінійній основі. Якщо Компанія має достатню впевненість щодо використання опціону купівлі, активи у формі права користування амортизуються протягом строку корисного використання активів. Амортизація активів у формі права користування розраховується прямолінійним методом протягом їх орієнтовного строку корисного використання наступним чином:

	Строк корисного використання, роки
Земля	1 – 49
Будівлі	1 – 5
Обладнання	1 – 5
Транспортні засоби	1 - 3

Термін оренди, визначений Компанією, включає:

- не скасовуваний період оренди за договором;
- періоди, на які поширюється опціон на продовження оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений, що використає цей опціон;
- періоди, на які поширюється опціон припинення оренди, якщо орендар безперечно впевнений, що цей варіант не буде використовувати.

Зобов'язання з оренди спочатку оцінюється за теперішньою вартістю орендних платежів, які ще не були сплачені на цю дату. Орендні платежі дисконтуються з використанням ставки залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди. Кожен орендний платіж розподіляється між зобов'язанням та витратами на відсотки за зобов'язанням з оренди. Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди визнаються в прибутках чи збитках протягом періоду оренди у складі фінансових витрат.

Зобов'язання з оренди включають чисту теперішню вартість наступних орендних платежів:

- фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі), за вирахуванням дебіторської заборгованості щодо орендних платежів, і
- змінну плату за оренду, яка базується на індексі або ставці, яка була визначена за допомогою показника індексу або ставки при первісному визнанні на дату початку оренди.

В подальшому зобов'язання з оренди обліковується за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Зобов'язання з оренди переоцінюється в разі зміни майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або ставки, і коли відбувається зміна оцінки Компанії щодо того, чи буде вона використовувати опціон на продовження строку оренди або припинення дії договору оренди.

Коли зобов'язання з оренди переоцінюються, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активів у формі права користування або переоцінка відображається у прибутку чи збитку, якщо балансова вартість активів у формі права користування була зменшена до нуля.

Контракти можуть містити як орендні, так і не орендні компоненти. Компанія розподіляє винагороду в договорі на орендні та не орендні компоненти на основі їх відповідних вартостей.

Орендні платежі виключають змінні витрати, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, наприклад, використання енергії, обмеження кількості мото-годин тощо. Такі змінні платежі за оренду не включаються до

первісної оцінки зобов'язань з оренди та визнаються безпосередньо у прибутку чи збитку. Компанія вирішила не визнавати активи у формі права користування та зобов'язання з оренди для короткострокової оренди обладнання та іншої оренди, термін якої становить 12 місяців або менше, та оренди малоцінних активів. Виплати, пов'язані з такою орендою, визнаються у прибутках чи збитках на прямолінійній основі.

3.3. Біологічні активи

Компанія виділяє наступні групи біологічних активів:

- поточні біологічні активи; та
- довгострокові біологічні активи.

Біологічні активи відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж, за винятком випадків, коли справедливу вартість неможливо достовірно оцінити. Якщо справедливу вартість неможливо достовірно оцінити, біологічні активи відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Витрати на продаж - це додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з вибуттям активу, за винятком фінансових витрат та податку на прибуток.

Прибуток (збиток) від зміни справедливої вартості біологічних активів включається до рядка звіту про сукупний дохід "Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції". Компанія класифікує біологічні активи як поточні або довгострокові в залежності від середнього строку корисної експлуатації певної групи біологічних активів.

3.4. Сільськогосподарська продукція

Компанія класифікує зібраний урожай як сільськогосподарську продукцію. Зібрана сільськогосподарська продукція відображається у звіті про фінансовий стан за меншою вартістю - справедливою вартістю в момент збирання врожаю за вирахуванням витрат на продаж, яка вважається собівартістю на цю дату або чистою вартістю реалізації. Прибуток чи збиток, що виникає при первісному визнанні сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, включається до рядка звіту про сукупний дохід "Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції".

3.5. Фінансові інструменти

Первісна оцінка та визнання

При первісному визнанні фінансові активи класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (АС), справедливою вартістю, що змінюється через інший сукупний дохід (FVOCI) або справедливою вартістю, що змінюється через прибуток або збиток (FVTPL), відповідно. Усі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, якщо фінансові активи не відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збитки, витрати на проведення операції, що відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною угоди.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків») або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або, якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають: мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються за такими категоріями:

- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток,
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід,
- за амортизованою вартістю.

Фінансові активи, що в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі активи обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка та за вирахуванням будь-яких збитків від зменшення корисності. Після первісного визнання резерв очікуваних кредитних збитків (ОКЗ) визнається для фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю, і включається до складу витрат. Фінансові активи Компанії, на які поширюється модель ОКЗ представлені торговою та іншою дебіторською заборгованістю, грошовими коштами та їх еквівалентами, короткостроковими депозитами. Компанія оцінює ОКЗ та визнає забезпечення під очікувані кредитні збитки на кожну звітну дату. Компанія використовує спрощений підхід, передбачений МСФЗ 9, до оцінки ОКЗ, при якому застосовується резерв під ОКЗ за весь термін для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості і активів за договором. Виявлені збитки від знецінення щодо короткострокових депозитів і грошових коштів та їх еквівалентів були несуттєвими станом на звітну дату. Контрактні активи є несуттєвими і не були виокремлені в фінансовій звітності і тому не розглядалися як предмет оцінки ОКЗ станом на звітну дату.

Компанія не має фінансових активів, які згодом оцінюються на FVOCI та FVTPL станом на 31 грудня 2021 та 2020 років.

Фінансові активи – припинення визнання

Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли: (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу і при цьому: (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

3.6. Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана за продаж активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Оцінка за справедливою вартістю передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається або на основному ринку для даного активу чи зобов'язання, або в умовах відсутності основного ринку, на найбільш вигідному ринку для даного активу чи зобов'язання.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Компанія визначає необхідність їх переміщення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки за справедливою вартістю в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

3.7. Запаси

Запаси оцінюються за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації у випадку, якщо на дату балансу їх ціна знизилася або вони втратили первісно очікувану Компанією економічну вигоду. При продажі запасів, їх відпуску у виробництво або при іншому вибутті їх оцінка здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

3.8. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, коштів на поточних рахунках у банках і депозитів до запитання, або зі строками погашення до трьох місяців.

Грошові кошти та їх еквіваленти первинно визнаються за справедливою вартістю та в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної відсоткової ставки.

3.9. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (торгова дебіторська заборгованість)

Торгова та інша дебіторська заборгованість первісно визнається за справедливою вартістю і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

3.10. Фінансові допомоги видані

Фінансові допомоги видані первісно визнаються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки. У разі надання позики з невизначеним терміном погашення (позика на вимогу), Компанія оцінює строк такої позики на основі власних очікувань щодо її погашення.

Після первісного визнання надані фінансові допомоги оцінюються за амортизованою вартістю через прибуток чи збиток.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю наданої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика надана пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаніям Групи).

У разі надання безповоротної фінансової допомоги пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості зменшення Додаткового капіталу. У разі надання безповоротної фінансової допомоги третім сторонам та іншим пов'язаним сторонам, Компанія відображає витрати в складі Інших операційних витрат.

Фінансові доходи від амортизації дебіторської заборгованості з наданих позик відображаються у складі фінансових доходів.

3.11. Зменшення корисності

а. Фінансові активи

Компанія розраховує ОКЗ та визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Компанія застосовує спрощений підхід МСФЗ 9 для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує резерв очікуваних збитків протягом усього періоду для торгівельної дебіторської заборгованості. ОКЗ протягом всього періоду - це ОКЗ, який є результатом усіх можливих подій дефолту протягом очікуваного періоду фінансового інструменту. Розрахунок ОКЗ відображає: (i) неупереджену та зважену за ймовірністю суму, яка визначається шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обгрунтовану та підтверджену інформацію, яка доступна без зайвих витрат та зусиль, наприкінці кожного звітного періоду про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх умов.

Для тестування всіх інших фінансових активів на предмет знецінення Компанія застосовує звичайний підхід. При застосуванні звичайного підходу Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії:

- активи, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику;
- активи, по яким було суттєве зростання кредитного ризику.

Для фінансових активів, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику після первісного визнання, Компанія визнає резерв під дванадцятимісячні очікувані кредитні збитки, які є частиною очікуваних кредитних збитків за весь період, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту, що можливі протягом дванадцяти місяців після звітної дати.

Для фінансових активів, по яким відбулося суттєве зростання кредитного ризику на індивідуальній чи груповій основі Компанія визнає резерв під очікувані кредитні ризики на весь термін, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту протягом усього терміну дії фінансового інструмента

Станом на кожну звітну дату Компанія оцінює наявність значного збільшення кредитного ризику по фінансовим активам на основі аналізу зміни ризику виникнення дефолту. При оцінці зміни кредитного ризику Компанія застосовує професійне судження.

Для нарахування резерву кредитних збитків Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії згідно спільних характеристик кредитного ризику:

- фінансові активи, отримані від сторонніх контрагентів
- фінансові активи, отримані від пов'язаних сторін.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від сторонніх контрагентів, здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від пов'язаних сторін, здійснюється на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на індивідуальній основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів відстрочення оплати. Компанія розраховує коефіцієнти на основі міжнародних кредитних рейтингів ризику настання дефолту та виходу з дефолту за фінансовими інструментами, які мають зіставний рівень кредитного ризику. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду.

б. Нефінансові активи

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість нефінансових активів, інших ніж запаси, що оцінюються за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації з метою визначення чи існує будь-яке

свідчення того, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. За наявності такого свідчення Компанія оцінює суму відшкодування відповідного активу для визначення розміру збитку від знецінення.

Збиток від зменшення корисності визнається, якщо балансова вартість активу чи одиниці, що генерує грошові потоки, перевищує його суму відшкодування. Одиниця, що генерує грошові потоки - це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які значною мірою не залежать від інших активів та груп. Збитки від зменшення корисності відображаються у складі прибутку чи збитку. Збитки від зменшення корисності одиниць, що генерують грошові потоки, розподіляються спочатку для зменшення балансової вартості будь-якого гудвілу, що належить до одиниці, а потім для зменшення балансової вартості інших активів у підрозділі (групі одиниць) на пропорційній основі.

Сума очікуваного відшкодування являє собою більшу з величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості використання. При проведенні оцінки вартості використання сума очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та характерні для активу ризику.

с. Сторнування збитків від зменшення корисності

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередніх періодах, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності зменшується, якщо є якісь ознаки того, що збитки від зменшення корисності, визнані в попередні періоди для активу можуть більше не існувати або можуть бути зменшені, а в оцінках, що використовуються для визначення відшкодуваної суми, відбулися зміни. Збиток від зменшення корисності зменшується лише в тій мірі, в якій балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена за вирахуванням зносу або амортизації, якщо б не було визнано збитків від зменшення корисності.

3.12. Власний капітал

Зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток) класифікуються як власний капітал.

3.13. Чисті активи, які належать учасникам

Зобов'язання Компанії з відшкодування часток учасників призводить до виникнення фінансового зобов'язання, сума якого дорівнює поточній вартості відшкодування, навіть якщо зазначене зобов'язання залежить від наміру учасників реалізувати своє право. Розмір зобов'язання варіюється та залежить від розміру чистих активів Компанії.

Це зобов'язання відноситься у категорію довгострокових зобов'язань до того моменту, поки чисті активи є додатними, оскільки Компанія має безумовне право відстрочити відшкодування часток учасників, принаймні, на один рік після дати отримання вимоги про відшкодування.

Якщо на звітну дату дотримуються критерії для виключення класифікації чистих активів відповідно до МСБО 32 «Фінансові інструменти: презентація», вони підлягають рекласифікації у капітал.

3.14. Кредити банків та інші позики

Зобов'язання за кредитами банків та іншими позиками при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю активів (грошових коштів), отриманих в обмін на відповідний фінансовий інструмент, за вирахуванням витрат на операцію. Після первісного визнання заборгованість за отриманим кредитом (позикою) оцінюється за амортизованою вартістю.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю отриманої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика отримана від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаній Групи).

У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості збільшення Додаткового капіталу. У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від третіх сторін та інших пов'язаних сторін, Компанія відображає доходи в складі Інших операційних доходів.

Фінансові витрати від амортизації кредиторської заборгованості з отриманих позик відображаються у складі фінансових витрат.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

3.15. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (торгова кредиторська заборгованість) та інші поточні зобов'язання (інша кредиторська заборгованість)

Торгова та інша кредиторська заборгованість визнається в момент виконання контрагентом контрактних зобов'язань і обліковується за амортизованою вартістю з використанням ефективної процентної ставки.

3.16. Аванси отримані

Отримані аванси відображаються за первісно отриманими сумами.

3.17. Податки

а. Спрощена система оподаткування для платників єдиного податку 4 групи

Відповідно до Податкового кодексу України сільськогосподарські компанії, що займаються виробництвом, переробкою та реалізацією сільськогосподарської продукції, можуть бути зареєстрованими як платники фіксованого сільськогосподарського податку (ФСП), якщо сума, одержана від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки становить понад 75% від валового доходу підприємства. ФСП сплачується замість податку на прибуток, податку на землю, збору за спеціальне використання води, збору за геологорозвідувальні роботи та плати за придбання торгового патенту за здійснення торговельної діяльності. Сума ФСП розраховується як відсоток від нормативної грошової оцінки земельних ділянок, що орендуються, або є власністю платника.

б. Податок на додану вартість

В Україні ПДВ стягується за такими ставками: 20% застосовується у разі поставок товарів або послуг на території України, включаючи поставки без чітко визначеної суми винагороди, та імпорту товарів в Україну (крім випадків, чітко передбачених законодавством), 0% застосовується у разі експорту товарів та супутніх послуг та знижена ставка 7% застосовується у разі постачання на території та імпорту в Україну лікарських засобів, медичних виробів та інших окремих товарів і послуг.

та інших окремих товарів і послуг.

25 лютого 2021 року набули чинності зміни до Податкового кодексу України щодо зниження ставки ПДВ з 20% до 14% на операції з імпорту та постачання на території України деякої сільськогосподарської продукції. Ставка 14 % застосовується, починаючи з 1 березня 2021 року.

Вхідний ПДВ у разі продажу товарів або послуг обліковується в момент відвантаження товарів або надання послуг чи в момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбулося раніше.

Вхідний ПДВ обліковується наступним чином: право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі закупівель виникає у момент реєстрації накладної з ПДВ, яка видається у момент надходження оплати постачальнику чи в момент переходу права власності на товари або надання послуг в Єдиному державному реєстрі податкових накладних, залежно від того, що відбулося раніше, а право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі імпорту товарів або послуг виникає на дату сплати податку.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами постачальникам і поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами від клієнтів показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснено шляхом поставки відповідних товарів або послуг.

3.18. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Виручка - це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди - це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами чи послугами покупцю без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Продажі товарів

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики

застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу на термін, що відповідає ринковій практиці. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені, оскільки на цей момент винагорода є безумовною, тому що настання строку платежу зумовлене тільки плином часу.

Продажі послуг

Компанія надає послуги за договорами з фіксованою та змінною винагородою. Якщо Компанія передає контроль над послугою протягом періоду і, відповідно, виконує зобов'язання до виконання протягом періоду, виручка від надання послуг визнається у тому звітному періоді, в якому послуги були надані. За договорами з фіксованою винагородою виручка визнається на основі обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно загальному обсягу послуг, що надаються, оскільки покупець одночасно отримує і споживає вигоди. Виручка визначається на основі фактично витраченого робочого часу відносно загальних очікуваних витрат часу.

У випадку договорів із фіксованою винагородою, покупець сплачує фіксовану суму відповідно до графіку платежів. Якщо вартість послуг, наданих Компанією, перевищує суму платежу, визнається актив за договором із покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором із покупцем.

Якщо договір включає змінну винагороду, виручка визнається, тільки якщо існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не буде значного зменшення такої виручки.

3.19. Процентні доходи і витрати

Процентні доходи відображаються в звіті про сукупний дохід за всіма борговими інструментами за методом нарахування з використанням ефективної відсоткової ставки. Процентний дохід включає в себе номінальний відсоток, а також амортизацію дисконту або премії.

3.20. Витрати

Витрати відображаються за методом нарахування.

3.21. Фінансові витрати

Фінансові витрати включають витрати на відсотки за позиками, відсотки за зобов'язаннями з оренди та курсові різниці, що виникають за кредитами та позиками в іноземній валюті. Усі відсоткові та інші витрати, понесені у зв'язку із запозиченнями, оцінюються за методом ефективної процентної ставки.

Витрати по позиках капіталізуються Компанією до складу активу, якщо вони мають пряме відношення до придбання або будівництва кваліфікованого активу, включаючи незавершене будівництво. Інші витрати на позики визнаються у складі витрат у періоді їх виникнення.

Компанія не використовує МСБО 23 «Витрати на позики» для витрат, які мають пряме відношення до придбання або будівництва кваліфікованих активів, що оцінюються за справедливою вартістю:

- біологічні активи, що обліковуються за МСБО 41 Сільське господарство;
- запаси, які виробляються або іншим чином виготовляються постійно або серійно у великій кількості.

3.22. Згортання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання згортається і чиста сума подається в звіті про фінансовий стан, якщо і тільки якщо існує юридично забезпечене право на згортання визнаних сум і є намір погасити зобов'язання на нетто-основі або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

3.23. Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом.

3.24. Нові стандарти, які не набрали чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2022 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Міжнародні Стандарти Фінансової Звітності ("МСФЗ"):

- МСФЗ 17 Страхові контракти

Поправки до існуючих стандартів та інтерпретацій:

- **Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – зміни МСБО 1** (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- **Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41** (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- **Поправки до МСФЗ 17 та поправка до МСФЗ 4** (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).
- **Поправки до МСБО 1 та МСФЗ Практичні рекомендації № 2: Розкриття облікової політики** (опубліковано 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- **Поправки до IAS 8: Визначення бухгалтерських оцінок** (опубліковано 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).
- **Відкладений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції - поправки до МСБО 12** (опубліковано 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність. Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

4. Основні засоби

Рух основних засобів та незавершених капітальних інвестицій в основні засоби за 2021 та 2020 роки, представлений наступним чином:

	Будівлі	Машини	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Первісна чи переоцінена вартість на 01 січня 2020 року	28 839	50 782	4 438	3 324	87 383
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	606	18 106	1 691	703	21 106
Переміщення між групами	(6)	(1 788)	2 752	(958)	-
Переоцінка/(уцінка)	-	(1 794)	-	-	(1 794)
Вибуття	(1 206)	(4 949)	(46)	(202)	(6 403)
Списання та знецінення	-	(1 022)	-	-	(1 022)
Первісна чи переоцінена вартість на 31 грудня 2020 року	28 233	59 335	8 835	2 867	99 270
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	6 418	25 844	3 642	809	36 713
Переміщення між групами	-	11	19	(30)	-
Переоцінка/(уцінка)	-	(167)	-	-	(167)
Вибуття	-	(3 843)	(236)	(266)	(4 345)
Списання та знецінення	-	(17)	-	-	(17)
Первісна чи переоцінена вартість на 31 грудня 2021 року	34 651	81 163	12 260	3 380	131 454
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2020 року	(2 574)	(11 275)	(1 548)	(2 250)	(17 647)
Нарахована амортизація	(1 792)	(10 410)	(1 326)	(857)	(14 385)
Переміщення між групами	125	(289)	(532)	696	-
Вибуття амортизації	264	2 697	22	172	3 155
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2020 року	(3 977)	(19 277)	(3 384)	(2 239)	(28 877)
Нарахована амортизація	(1 726)	(14 748)	(1 891)	(855)	(19 220)
Переміщення між групами	-	(11)	(19)	30	-
Вибуття амортизації	-	2 852	106	262	3 220
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2021 року	(5 703)	(31 184)	(5 188)	(2 802)	(44 877)
Чиста балансова вартість на 01 січня 2020 року	26 265	39 507	2 890	1 074	69 736
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	24 256	40 058	5 451	628	70 393
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021 року	28 948	49 979	7 072	578	86 577

Рух незавершених капітальних інвестицій в основні засоби за 2021 та 2020 роки, представлений наступним чином:

	Незавершені капітальні інвестиції
Чиста балансова вартість на 01 січня 2020 року	23
Придбання	21 248
Переведено до складу основних засобів	(21 106)
Списання та уцінка	3
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	168
Придбання	38 526
Переведено до складу основних засобів	(36 713)
Вибуття	(3)
Списання та уцінка	(10)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021 року	1 968

Тест на знецінення - припущення та їх чутливість

Основні припущення, використані для тесту на знецінення активів, це: ставки дисконтування, ціни продажу та собівартість продукції. Ставки дисконтування визначались на основі середньозваженої вартості капіталу та включають наступні ставки для одиниці, що генерує гроші потоки ("ОГП"):

- ОГП сільське господарство: 17,6% для 5-річного періоду і 12,8% для звітного періоду
- ОГП великої рогатої худоби: 17,6% для 5-річного періоду і 12,8% для звітного періоду

Ставки дисконтування, застосовані для звітного періоду - це реальні дисконтні ставки (без урахування впливу інфляції).

Обсяг виробництва оцінювався виходячи з поточного рівня виробництва відповідно до річного бюджету, затвердженого керівництвом Компанії. Потенційне збільшення банку землі, рівня урожайності, кількості корів чи надойв молока не враховувалася. Витрати на виробництво оцінювали, виходячи з бюджетних витрат на наступний рік, збільшених на очікуваний рівень інфляції, з урахуванням більш високих чи нижчих ставок інфляції для витрат, що прямо чи опосередковано прив'язані до долару США або конкретних індексів. При визначенні відпускних цін Компанія проаналізувала наявні прогнози для експорту та внутрішнього ринку, включаючи прогнозований обсяг попиту та пропозиції та пропозицію, а також законодавчі обмеження на експортні продажі. Компанія визначила наступні ціни реалізації:

Компанія визначила наступні ціни реалізації:

- Пшениця: 7 082 - 7 656 грн. за тонну
- Кукурудза: 6 074 - 6 545 грн. за тонну
- Молоко: 12 887 - 15 196 грн. за тонну

Для кожної ОГП вартість відшкодування активів, визначена за допомогою моделі дисконтування грошових потоків, перевищує балансову вартість активів станом на 31 грудня 2021 року. Аналіз чутливості, розкритий нижче, показує можливий вплив зміни ключових припущень на балансову вартість основних засобів на кінець звітного періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні суттєвого припущення, при цьому всі інші припущення залишаються сталими. Аналіз чутливості може не відображати фактичної зміни балансової вартості основних засобів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано одне від одного.

Зменшення балансової вартості основних засобів та відповідне знецінення та/або зменшення резерву переоцінки

<i>(в тисячах гривень)</i>	ОГП Сільське господарство	ОГП Велика рогата худоба
Збільшення ставки дисконтування на 1%	-	2 232
Зменшення ціни на 10%	71 850	12 555
Збільшення собівартості на 10%	71 850	12 555

Тест на знецінення, проведений станом на 31 грудня 2021 року, показав, що відновлювана вартість активів в сегменті великої рогатої худоби Компанії становить 49 032 тис. грн і перевищує його загальну балансову вартість на 1 987 тис. грн, відновлювана вартість активів в сегменті сільського господарства становить 82 292 тис.грн. та показує перевищення загальної балансової вартості на 8 059 тис.грн.

Інші питання

Станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість основних засобів, яка була б включена до фінансової звітності, якби будівлі були відображені за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності, становлять 17 870 тис. грн. (31 грудня 2020: 4 740 тис. грн.), а машини та обладнання: 46 976 тис. грн. (31 грудня 2020: 32 991 тис. грн).

Остання оцінка будівель, споруд, машин та обладнання Компанії була проведена станом на 31 грудня 2018 року незалежним оцінювачем відповідно до Міжнародних стандартів оцінки. Більшість будівель та деякі об'єкти машин і обладнання були оцінені за допомогою ринкового підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості. Всі інші об'єкти були оцінені за допомогою витратного підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Оренда у орендодавця

Компанія здає в оренду окремі об'єкти основних засобів та інвестиційної нерухомості. Компанія класифікує цю оренду як операційну, оскільки вона не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив. Протягом 2021 року, Компанія визнала дохід від надання послуг з оренди в сумі 732 тис.грн. (2020: 3 685 тис.грн.).

5. Активи у формі прав користування

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років активи у формі права користування представлені наступним чином:

Активи у формі прав користування:	Земля	Машини	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 01 січня 2021 року	195 151	27 975	223 126
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2021 року	(54 386)	(4 310)	(58 696)
Чиста балансова вартість станом на 01 січня 2021 року	140 765	23 665	164 430
Надходження активів у формі прав користування	45 313	911	46 224
Амортизація	(26 239)	(6 634)	(32 873)
Вибуття	(958)	(11 015)	(11 973)
Інші зміни	(1)	-	(1)
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2021 року	232 586	12 859	245 445
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2021 року	(73 706)	(5 932)	(79 638)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2021 року	158 880	6 927	165 807

Активи у формі прав користування:	Земля	Машини	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 01 січня 2020 року	195 587	25 945	221 532
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2020 року	(36 300)	(1 723)	(38 023)
Чиста балансова вартість станом на 01 січня 2020 року	159 287	24 222	183 509
Надходження активів у формі прав користування	11 705	11 178	22 883
Амортизація	(22 772)	(10 276)	(33 048)
Вибуття	(7 457)	(926)	(8 383)
Інші зміни	2	(533)	(531)
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2020 року	195 151	27 975	223 126
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2020 року	(54 386)	(4 310)	(58 696)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2020 року	140 765	23 665	164 430

Окрім амортизації активів у формі прав користування, що наведена вище, та витрат на відсотки за зобов'язаннями з оренди (вартість вибуття включена) (Примітка 11) в звіті про фінансові результати також визнані:

	2021	2020
Витрати на короткострокову оренду	(442)	(3 159)
Витрати, що стосуються змінних орендних платежів, що не включаються до оцінки лізингових зобов'язань (включаються до складу операційних витрат)	(3 854)	(928)

6. Біологічні активи

Біологічні активи складаються з поточних біологічних активів (сільськогосподарських культур) та довгострокових біологічних активів (тварини).

До тваринництва належить велика рогата худоба та інша худоба. Велика рогата худоба складається з молочної худоби із середньорічним періодом лактації дев'ять місяців, незрілої худоби та великої рогатої худоби, призначеної для продажу. Інша худоба в основному включає свині, коні та вівці.

Оцінка біологічних активів знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

Для визначення справедливої вартості біологічних активів тваринництва враховуються наступні припущення:

- дохід від реалізації сільськогосподарських культур прогнозується на основі очікуваного обсягу зібраного зерна та олійних культур. Дохід від реалізації молока прогнозується виходячи з очікуваного молока, виробленого протягом продуктивного життя великої рогатої худоби після звітної дати, та очікуваного обсягу м'яса на дату забою;
- середній продуктивний термін корови визначається на основі внутрішньої статистичної інформації;

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МУСІЇВСЬКЕ»

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- ціни на зерно, олійні насіння, молоко та м'ясо були отримані з ринкових ресурсів на кінець звітної періоду;
- виробничі витрати та витрати на продаж прогноуються виходячи з фактичних операційних витрат;
- зростання цін продажу, а також виробничих витрат та витрат на продаж планується, що буде на рівні прогнозованого індексу споживчих цін в Україні;
- при визначенні справедливої вартості біологічних активів застосовується ставка дисконтування до оподаткування. Ставка дисконтування базується на ринковій ставці на звітну дату.

Основні припущення представляють собою оцінку керівництвом майбутніх тенденцій сільського господарства та великої рогатої худоби та базуються на зовнішніх та внутрішніх джерелах даних.

Суттєві вхідні дані, використані при оцінці справедливої вартості культур, були представлені наступним чином:

- ставка дисконтування: 18,1% (2020: 16,1%)
- врожайність сільськогосподарських культур в середньому для:
озимої пшениці: 5,5 т/га (2020: 5,4 т/га)
- ціна реалізації:
озимої пшениці: 7 084 грн/т (2020: 4 788 грн/т)

Суттєві вхідні дані, використані при оцінці справедливої вартості великої рогатої худоби, були представлені наступним чином:

- ставка дисконтування: 17,3% (2020: 18,0%)
- ціна на:
молоко: 12,84 грн/літр (2020: 10,95 грн/літр)
м'ясо: 42,23 грн/кг (2020: 30,12 грн/кг)
- надої молока: 22,1 літрів/день (2020: 21,1 літрів/день)

Значне збільшення або зменшення окремо будь-яких вхідних даних призведе до суттєвого зменшення (збільшення) оцінки справедливої вартості. Збільшення ставки дисконтування призведе до зниження справедливої вартості, тоді як збільшення цін і врожайності призводить до збільшення справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років біологічні активи були представлені наступними групами:

	Біологічні активи за типом	Одиниці	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
			Кількість	Вартість	Кількість	Вартість
Довгострокові біологічні активи: Тваринництво						
<i>Зрілі біологічні активи:</i>						
Велика рогата худоба	Плодоносні	Голів	1 136	33 018	1 207	57 858
Інші тварини	Споживчі		-	118	-	5
<i>Всього зрілі біологічні активи</i>			1 136	33 136	1 207	57 863
Всього довгострокові біологічні активи			33 136		57 863	
Поточні біологічні активи: Рослинництво						
Незрілі біологічні активи:						
<i>Озима пшениця</i>	<i>Споживчі</i>	Гектарів	2 559	51 622	297	3 816
<i>Всього незрілі біологічні активи</i>			2 559	51 622	297	3 816
<i>Всього поточні біологічні активи</i>			51 622		3 816	
Всього біологічні активи			84 758		61 679	

Інформація про випуск сільськогосподарської продукції за 2021 та 2020 роки представлена наступним чином (природні втрати не враховано):

(в тоннах)	2021	2020
Цукрові буряки	103 080	153 006
Кукурудза	31 681	22 656
Соняшник	7 485	-
Молоко	4 882	5 254
Пшениця	1 278	9 613

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У наступній таблиці представлені зміни у балансовій вартості необоротних та поточних біологічних активів за 2021 та 2020 роки:

	Довгосрокові біологічні активи Тваринництво	Поточні біологічні активи Рослинництво	Всього
На 01 січня 2020 року	61 505	19 651	81 156
Приріст у результаті подальших видатків, визнаних як актив	7 069	175 999	183 068
Прибутки (збитки) від коригування справедливої вартості	(1 917)	70 720	68 803
Вибуття	(8 794)	-	(8 794)
Зменшення в результаті збирання врожаю	-	(262 554)	(262 554)
На 31 грудня 2020 року	57 863	3 816	61 679
Приріст у результаті подальших видатків, визнаних як актив	8 458	187 681	196 139
Прибутки (збитки) від коригування справедливої вартості	(26 379)	234 194	207 815
Вибуття	(6 806)	-	(6 806)
Зменшення в результаті збирання врожаю	-	(374 069)	(374 069)
На 31 грудня 2021 року	33 136	51 622	84 758

Зміни ключових припущень, що використовуються для оцінки справедливої вартості біологічних активів, матимуть наступний вплив на показник прибутку:

Вплив на прибуток	2021	2020
10% збільшення ціни на молоко	13 414	14 858
10% зменшення ціни на молоко	(13 414)	(14 858)
10% збільшення ціни на м'ясо	1 130	993
10% зменшення ціни на м'ясо	(1 130)	(993)
10% збільшення обсягів виробництва молока	2 183	4 793
10% зменшення обсягів виробництва молока	(2 183)	(4 793)
10% підвищення цін на рослинні культури	8 816	654
10% зниження цін на рослинні культури	(8 816)	(654)
10% збільшення врожайності рослинних культур	8 816	654
10% зниження врожайності рослинних культур	(8 816)	(654)
10% збільшення витрат на вирощування врожаю	(3 544)	(273)
10% зниження витрат на вирощування врожаю	3 544	273
5% збільшення індексу споживчих цін	17 082	18 971
5% зниження індексу споживчих цін	(15 483)	(17 101)
1% збільшення облікової ставки тваринництво	(600)	(1 007)
1% зниження облікової ставки тваринництво	623	1 043
1% збільшення облікової ставки рослинництво	(497)	(37)
1% зниження облікової ставки рослинництво	501	36

Вищевказані аналізи чутливості були визначені в результаті зміни основних припущень, що були прийняті наприкінці звітної періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні істотного припущення, зберігаючи всі інші припущення незмінними. Аналіз чутливості може не відобразити фактичної зміни справедливої вартості біологічних активів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано один від одного.

7. Запаси

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Готова продукція		
Сільського господарства	137 469	47 726
Інше	65	9 599
Всього готова продукція	137 534	57 325
Сировина та витратні матеріали		
Тваринництва	16 224	4 219
Сільського господарства	10 621	4 931
Інше	1 720	996
Всього сировина та витратні матеріали	28 565	10 146
Товари	102	1
Інвестиції у майбутній врожай	24 686	41 275
Всього	190 887	108 747

Собівартість сільськогосподарської продукції представлена її справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж в момент збору врожаю. Справедлива вартість сільськогосподарської продукції була оцінена на основі ринкових цін на дату збору врожаю, що належить до 1-го рівня ієрархії справедливої вартості.

8. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги станом на 31 грудня 2021 та 2020 років представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Торгова дебіторська заборгованість	122 523	189 296
Резерв під очікувані кредитні збитки	(1 101)	(2 052)
Всього дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	121 422	187 244

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2021 та 2020 років представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Фінансові допомоги видані	81 954	50 086
Інша дебіторська заборгованість	699	91
Резерв під очікувані кредитні збитки	(1 807)	(1 258)
Всього інша поточна дебіторська заборгованість	80 846	48 919

Рух резерву під очікувані кредитні збитки та резерву під знецінення авансів за 2021 та 2020 роки представлений наступним чином:

	Резерв під очікувані кредитні збитки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	Резерв під очікувані кредитні збитки іншої поточної дебіторської заборгованості	Резерв під знецінення авансів	Всього
На 01 січня 2020 року	(948)	(1 086)	(16)	(2 050)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	(1 104)	(172)	-	(1 276)
На 31 грудня 2020 року	(2 052)	(1 258)	(16)	(3 326)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	951	(549)	-	402
На 31 грудня 2021 року	(1 101)	(1 807)	(16)	(2 924)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість за строками непогашення представлена наступним чином:

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	119 868	(1 029)	189 202	(2 037)
Від 1 до 30 днів	64	(1)	34	-
Від 31 до 60 днів	1 606	(35)	24	-
Від 61 до 90 днів	966	(21)	17	-
Від 91 до 120 днів	3	-	4	-
Від 121 до 365 днів	1	-	-	-
Більше 365 днів	15	(15)	15	(15)
Всього	122 523	(1 101)	189 296	(2 052)

Інша поточна дебіторська заборгованість	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	82 653	(1 807)	50 177	(1 258)
Всього	82 653	(1 807)	50 177	(1 258)

9. Власний капітал

Зареєстрований капітал Компанії станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, представлений наступним чином:

Зареєстрований капітал

	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Номінальна вартість	Частка володіння, %	Номінальна вартість	Частка володіння, %
АСТАРТА-КИЇВ фірма ТОВ	177,09	99,80%	177,09	99,80%
Цукровик Полтавщини АПО ТОВ	0,36	0,20%	0,35	0,20%
Всього	177,44	100,00%	177,44	100,00%

Управління капіталом

Оптимізація процесу формування та використання капіталу є головною метою Компанії в управлінні капіталом. Стратегічна ціль Компанії - це формування належної системи управління капіталом, завданням якої є контроль та своєчасне коригування структури капіталу, для отримання максимального прибутку та забезпечення фінансової стійкості. Завданням стратегічного управління капіталом є довгострокова конкурентна привабливість та розширення ринків збуту, що сприяє стабільному отриманню прибутку.

Компанія здійснює контроль над капіталом за допомогою розрахунку коефіцієнта фінансового важеля. Фінансовий важіль, коефіцієнт використання позикових засобів - залежність прибутку від ступеня використання позикових засобів. Фінансовий важіль розраховується, як відношення суми позикового капіталу до суми власного капіталу Компанії. Чим більша частка довгострокової заборгованості, тим сильніший фінансовий важіль.

Компанія одержує вигоду від застосування фінансового важеля тільки в тому випадку, якщо дохід, отриманий за рахунок залучення позикових засобів перевищує витрати по виплаті відсотків.

Показники фінансового важеля станом на 31 грудня 2021 та 2020 років були наступні:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Позичковий капітал*	187 419	186 980
За вирахуванням: Грошей та їх еквівалентів	(776)	(1 251)
Чисті зобов'язання	186 643	185 729
Власний капітал	531 319	415 764
Всього капітал	717 962	601 493
Коефіцієнт фінансового левериджу	26%	31%

*Позичковий капітал розраховується як сума довгострокових кредитів та позик, довгострокових зобов'язань з оренди, інших довгострокових зобов'язань, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

кредитами та позиками, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями з оренди, короткострокових кредитів та позик.

10. Кредити та позики

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, кредити та позики представлені наступним чином:

Довгострокові кредити та позики	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Довгострокові позики банків	(3 974)	(7 253)
Всього	(3 974)	(7 253)

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Банківські позики	(1 801)	(4 366)
Розрахунки по нарахованим відсоткам	(7)	(9)
Всього	(1 808)	(4 375)

В наступній таблиці представлено узагальнення кредитів та позик в розрізі валют станом на 31 грудня 2021 та 2020 років:

	Середньозважена ставка, %		31 грудня 2021	31 грудня 2020
	2021	2020		
Довгострокові зобов'язання та поточна заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками				
USD	3,93%	4,44%	(5 775)	(11 619)
Всього			(5 775)	(11 619)
Розрахунки по нарахованим відсоткам			(7)	(9)
Всього зобов'язання			(5 782)	(11 628)

Звірка руху зобов'язань з грошовими потоками від фінансової діяльності представлена наступним чином:

	Кредити та позики	Зобов'язання з оренди та відсотки за орендою	Розрахунки по нарахованим відсоткам за кредитами	Отримані фінансові допомоги	Всього
Залишок на 01 січня 2020 року	(13 018)	(184 637)	-	-	(197 655)
Грошовий потік	(26 715)	58 115	805	-	32 205
Нарахування відсотків	-	(34 644)	(816)	-	(35 460)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(21 221)	-	-	(21 221)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	7 080	-	-	7 080
Вплив курсових різниць	(1 886)	-	2	-	(1 884)
Інший рух	30 000	(45)	-	(30 000)	(45)
Залишок на 31 грудня 2020 року	(11 619)	(175 352)	(9)	(30 000)	(216 980)
Грошовий потік	5 553	59 449	280	30 000	95 282
Нарахування відсотків	-	(32 329)	(278)	-	(32 607)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(46 706)	-	-	(46 706)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	13 302	-	-	13 302
Вплив курсових різниць	291	-	-	-	291
Інший рух	-	(1)	-	-	(1)
Залишок на 31 грудня 2021 року	(5 775)	(181 637)	(7)	-	(187 419)

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року інший рух у сумі "нуль" тис.грн. між кредитами та позиками та отриманими фінансовими допомогами виник внаслідок погашення банківського кредиту Компанії пов'язаною стороною і підписанням угоди про переведення заборгованості Компанії перед банком у отриману фінансову допомогу від пов'язаної сторони (2020: 30 000 тис. грн.).

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Кредити та позики забезпечені наступними активами:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Основні засоби	4 019	16 549

11. Зобов'язання з оренди

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року, зобов'язання з оренди активи представлені наступним чином:

	2021	2020
Вартість довгострокових зобов'язань з оренди станом на 01 січня	(123 559)	(136 137)
Вартість поточних зобов'язань з оренди станом на 01 січня	(51 793)	(48 500)
Зобов'язання з оренди станом на 01 січня	(175 352)	(184 637)
Надходження зобов'язання з оренди	(46 706)	(21 221)
Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди	(32 329)	(34 644)
Сплата зобов'язань з оренди	27 120	23 471
Сплата відсотків за зобов'язанням з оренди	32 329	34 644
Вибуття	13 302	7 080
Інші зміни	(1)	(45)
Вартість довгострокових зобов'язань з оренди станом на 31 грудня	(127 639)	(123 559)
Вартість поточних зобов'язань з оренди станом на 31 грудня	(53 998)	(51 793)
Зобов'язання з оренди станом на 31 грудня	(181 637)	(175 352)

12. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

	2021	2020
Кукурудза	152 954	104 874
Буряк	104 942	130 085
Молоко	55 965	53 717
Пшениця	8 325	35 139
Інше	16 746	10 325
Всього	338 932	334 140
Момент визнання виручки (окремо за кожним джерелом):		
У певний момент часу	329 872	330 352
Протягом періоду	9 060	3 788
Всього	338 932	334 140

13. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізації представлена наступним чином:

	2021	2020
Кукурудза	(178 589)	(98 471)
Буряк	(116 990)	(130 219)
Молоко	(41 100)	(35 745)
Пшениця	(7 229)	(36 457)
Інше	(13 881)	(12 082)
Всього	(357 789)	(312 974)

Собівартість Компанії включає наступні витрати:

	2021	2020
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	(137 313)	(61 269)
Матеріали	(98 244)	(149 891)
Амортизація	(50 392)	(47 271)
Заробітна плата	(37 207)	(34 284)
Послуги	(34 633)	(20 259)
Всього	(357 789)	(312 974)

14. Адміністративні витрати

	2021	2020
Заробітна плата та нарахування	(5 928)	(4 387)
Професійні послуги	(2 534)	(2 205)
Амортизація	(568)	(370)
Інші	(1 815)	(807)
Всього	(10 845)	(7 769)

15. Витрати на збут

	2021	2020
Транспортні витрати, зберігання та логістика	(27 339)	(21 022)
Ліцензування та сертифікація	(1 086)	(1 414)
Інші	(22)	(119)
Всього	(28 447)	(22 555)

16. Інші операційні витрати

	2021	2020
Заробітна плата та нарахування	(1 788)	(566)
Знецінення запасів	(1 281)	(747)
Благодійність та соціальні витрати	(934)	(824)
Курсові різниці	(798)	-
Витрати з ПДВ	(299)	(618)
Знецінення основних засобів	(16)	(2 174)
Витрати по резерву під очікувані кредитні збитки	-	(1 276)
Інші	(774)	(362)
Всього	(5 890)	(6 567)

17. Фінансові витрати

	2021	2020
Фінансові витрати:		
Нараховані відсотки по оренді	(32 329)	(34 644)
Відсотки по банківських кредитах	(278)	(816)
Інші	(437)	(421)
Всього	(33 044)	(35 881)

18. Управління фінансовими ризиками

Для діяльності Компанії характерна низка фінансових ризиків: кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик відсоткових ставок). Компанія переглядає та узгоджує свою політику управління ризиками для мінімізації негативного впливу цих ризиків на фінансові показники діяльності Компанії.

У цій примітці представлена інформація про вплив кожного з цих ризиків, цілі та політики Компанії для вимірювання та управління ризиком.

Кредитний ризик

Компанія приймає на себе кредитний ризик, який являє собою ризик того, що одна сторона за фінансовим інструментом стане причиною фінансового збитку для іншої сторони у результаті невиконання своїх зобов'язань. Кредитний ризик виникає у результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, у результаті яких виникають фінансові активи. Істотні непогашені залишки переглядаються на постійній основі. Фінансові інструменти, які потенційно наражають Компанію на значні кредитні ризики, в основному включають кошти в банках, а також торгіву та іншу дебіторську заборгованість (Примітка 8).

Торгова дебіторська заборгованість

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Нарахування резерву кредитних збитків здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі.

Компанія визначає кредитний збиток як різницю між усіма передбаченими договором грошовими потоками, що належать до отримання Компанією відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, дисконтовану за первісною ефективною процентною ставкою. При оцінці грошових потоків Компанія бере до уваги:

- всі договірні умови фінансового інструмента протягом всього очікуваного терміну дії фінансового інструменту.
- грошові потоки від продажу утримуваної застави або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною договірних умов.

При оцінці очікуваних кредитних збитків Компанія враховує:

- неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів;
- часову вартість грошей, розраховану з використанням ставки, що приблизно дорівнює ефективній процентній ставці по активу; і
- обґрунтовану і підтвержену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат або зусиль.

Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності, Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості, розподіленої наступним чином:

- непрострочена дебіторська заборгованість;
- виплати боржника затримуються від 1 до 30 діб;
- виплати боржника затримуються від 31 до 60 діб;
- виплати боржника затримуються від 61 до 90 діб;
- виплати боржника затримуються від 91 до 120 діб;
- виплати боржника затримуються від 121 до 365 діб;
- виплати боржника затримуються більше 365 діб.

Резерв розраховується шляхом множення балансової вартості фінансового активу в кожній групі на відсоток резерву під кредитні збитки.

Фінансові активи за кредитними характеристиками

Кредитну якість фінансових активів, які не є простроченими та знеціненими, можна оцінити, посилаючись на зовнішні кредитні рейтинги (якщо такі доступні) або історичну інформацію про ставки дефолту контрагента.

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів		
Група А	1 334	3 127
Група В	39	45
Група С	201 148	236 207
Всього непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	202 521	239 379
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2 836)	(3 295)
Балансова вартість: Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	199 685	236 084
Прострочена дебіторська заборгованість		
Дебіторська заборгованість	2 655	94
Резерв під очікувані кредитні збитки	(72)	(15)
Всього	2 583	79

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Група А представляє існуючих клієнтів (більше одного року), які не порушили умови оплати. Група В представляє нових клієнтів (менше одного року), для яких немає історії дефолту. Група С представляє клієнтів, які є пов'язаними сторонами Компанії.

Прострочена дебіторська заборгованість заборгованості в основному належить контрагентам без зовнішнього кредитного рейтингу.

Інформацію про вплив кредитного ризику та очікувані кредитні збитки за торговою та іншою дебіторською заборгованістю станом на 31 грудня 2021 та 2020 років представлена в Примітці 8.

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, приблизно 97 % доходів отримано від 10 клієнтів (2020: 97% доходів отримано від 10 клієнтів). Аванси отримані від цих покупців станом на 31 грудня 2021 року становлять 0 тис.грн (2020: 29 тис.грн).

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів оцінено на основі зовнішніх кредитних рейтингів:

Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Банки з зовнішнім кредитним рейтингом (Moody's):		
Not Prime	218	23
Банки без зовнішнього кредитного рейтингу:		
Group A	531	1 214
Готівка	27	14
Всього	776	1 251

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик того, що Компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання під час їх погашення. Завданням Компанії є підтримання балансу між безперервністю фінансування та гнучкістю шляхом використання умов кредитування, що надаються, в основному, постачальниками та банками. Компанія аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками та планує свою ліквідність, незалежно від очікування строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами. У разі недостатньої або надмірної ліквідності Компанія перерозподіляє ресурси для досягнення оптимального фінансування своєї діяльності.

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Компанії, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами.

Суми, які розкриваються у таблиці, є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків.

Станом на 31 грудня 2021	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Довгострокові кредити та позики	(3 974)	(4 117)	-	(1 899)	(2 218)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(127 639)	(288 177)	-	(45 557)	(129 525)	(113 095)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(1 808)	(1 977)	(1 977)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(53 998)	(53 612)	(53 612)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(25 760)	(25 760)	(25 760)	-	-	-
Поточні забезпечення	(2 391)	(2 391)	(2 391)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(257)	(257)	(257)	-	-	-
Всього	(215 827)	(376 291)	(83 997)	(47 456)	(131 743)	(113 095)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2020	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Довгострокові кредити та позики	(7 253)	(7 593)	-	(3 326)	(4 267)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(123 559)	(250 560)	-	(52 550)	(115 131)	(82 879)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(4 375)	(4 767)	(4 767)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(51 793)	(51 480)	(51 480)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(9 391)	(9 391)	(9 391)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	(5)	(5)	(5)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(31 612)	(31 612)	(31 612)	-	-	-
Всього	(227 988)	(355 408)	(97 255)	(55 876)	(119 398)	(82 879)

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що зміни ринкових показників, таких як валютні курси, процентні ставки та ціни на акції, вплинуть на дохід або вартість фінансових інструментів. Завдання з управління ринковими ризиками полягає в управлінні та контролі ринкового ризику в межах прийнятних параметрів, оптимізуючи прибутковість.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів. Залежність Компанії від валютного ризику представлена на основі балансової вартості відповідних активів у валюті таким чином:

	USD
Станом на 31 грудня 2021:	
<u>Фінансові активи:</u>	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	21 535
Всього фінансових активів	21 535
<u>Фінансові зобов'язання:</u>	
Довгострокові кредити та позики	(3 974)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(1 808)
Всього фінансових зобов'язань	(5 782)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	15 753
Станом на 31 грудня 2020:	
<u>Фінансові активи:</u>	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	3 415
Всього фінансових активів	3 415
<u>Фінансові зобов'язання:</u>	
Довгострокові кредити та позики	(7 253)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(4 375)
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(1 414)
Всього фінансових зобов'язань	(13 042)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	(9 627)

У таблиці нижче розкривається інформація про чутливість прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін у курсах обміну валют, які застосовувались на звітну дату, за умови, що всі інші змінні величини залишалися незмінними.

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Зміна, %	10%	10%
USD	1 575	(963)

Ризик зміни відсоткових ставок

Зміна процентних ставок впливає насамперед на позики, змінюючи їх справедливу вартість (за умови фіксованої ставки) або майбутніх грошових потоків (за умови змінної ставки).

Розподіл фінансових зобов'язань за процентними ставками наведено в таблиці:

Ставка	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Фіксована	(2 043)	(6 462)
Плаваюча	(3 732)	(5 157)
Всього	(5 775)	(11 619)

Чутливість прибутку до оподаткування до можливої зміни процентних ставок, при всіх інших незмінних умовах через вплив на інструменти зі змінною ставкою виглядає наступним чином:

Ставка	Зміна	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Libor	(1%)	37	52
Libor	1%	(37)	(52)

Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку на кожну звітну дату визначається на основі ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням за вирахування витрат на придбання фінансового активу чи зобов'язання. Така вартість відповідає 1 рівню в ієрархії справедливої вартості фінансових інструментів. Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, справедлива вартість встановлюється з використанням методу оцінювання. Методи оцінювання охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні; посилання на поточну справедливу вартість іншого інструмента, який в основному є подібним; аналіз дисконтованих грошових потоків та моделі опціонного ціноутворення.

На думку Керівництва Компанії балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що відображені у фінансовій звітності приблизно дорівнює їх справедливій вартості на 31 грудня 2021 та 2020 років.

19. Умовні та інші зобов'язання

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні, тобто під юрисдикцією українських податкових органів. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. У результаті, можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Податкове законодавство України не містить чіткого керівництва з деяких питань. Керівництво Компанії наразі вважає, що його позиція щодо податків та застосовані Компанією інтерпретації законодавства з достатнім ступенем вірогідності можуть бути підтвержені, однак існує ризик того, що Компанія понесе додаткові витрати, якщо позиція керівництва буде оскаржена податковими органами. Вплив такого розвитку подій не може бути оцінений з достатнім ступенем надійності, але може бути суттєвим з точки зору фінансового стану та/або господарської діяльності Компанії у цілому.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років Компанія не вела значних судових процесів, що могли б привести до несприятливого впливу на фінансові результати Компанії.

Відповідно до українського законодавства договори оренди землі мають бути зареєстровані органами державної влади. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років для ряду договорів оренди землі Компанії не було завершено реєстраційні процедури. До їх числа належать як договори оренди, що є тимчасово не зареєстрованими у зв'язку із тривалою процедурою реєстрації, так і такі договори, які не будуть зареєстровані у майбутньому. Внаслідок цього, щодо таких договорів існує ризик змови конкурентів та / або орендодавців стосовно скасування права Компанії орендувати відповідні земельні ділянки.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Загальна площа орендованих незареєстрованих ділянок станом на 31 грудня 2021 року становила 313 га, що становить близько 3% загальної площі орендованих ділянок Компанії (31 грудня 2020: 445 га, та 5% від загальної площі орендованих ділянок відповідно), і активи у формі права користування та зобов'язання з оренди, визнані за такими договорами становили 3 984 тис. грн та 3 646 тис. грн відповідно. (31 грудня 2020: 5 854 тис. грн та 5 474 тис. грн відповідно).

20. Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише юридичній формі. Ціни для операцій із пов'язаними сторонами визначаються на контрактній основі, що базується на ринкових умовах.

- **Операції з пов'язаними сторонами за 2021 та 2020 роки були такими:**

Продажі пов'язаним сторонам за 2021 та 2020 роки представлені наступним чином:

	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Інші пов'язані сторони	Всього
За 2021 рік:					
Продажі запасів	-	156 024	110 021	-	266 045
Продажі необоротних активів	-	-	39	-	39
Надання послуг	3	-	6 884	-	6 887
Інші операційні доходи	646	-	2 134	-	2 780
Закупки запасів	-	-	(107 427)	-	(107 427)
Закупки необоротних активів	-	-	(1)	-	(1)
Закупки послуг	(135)	(1 030)	(15 032)	-	(16 197)
Інші операційні витрати	-	(189)	-	-	(189)
Фінансові витрати	(2 130)	-	(835)	(20)	(2 985)
За 2020 рік:					
Продажі запасів	-	104 636	163 856	-	268 492
Продажі необоротних активів	-	-	36	-	36
Надання послуг	-	-	2 242	-	2 242
Інші операційні доходи	-	-	3	-	3
Закупки запасів	-	-	(84 259)	-	(84 259)
Закупки необоротних активів	(314)	-	(656)	-	(970)
Закупки послуг	(8 148)	(1 414)	(21 943)	-	(31 505)
Інші операційні витрати	(18)	(46)	(1 214)	-	(1 278)
Фінансові витрати	(3 181)	(2)	(3 127)	-	(6 310)

Фінансові допомоги видані та отримані від пов'язаних сторін за 2021 та 2020 роки представлені наступним чином:

	Материнська компанія	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
За 2021 рік:			
Фінансові допомоги видані			
видано	(88 000)	(47 276)	(135 276)
повернено	64 260	-	64 260
Фінансові допомоги отримані			
погашено	-	(30 000)	(30 000)
За 2020 рік:			
Фінансові допомоги видані			
видано	(50 300)	(6 086)	(56 386)
повернено	56 600	-	56 600
Фінансові допомоги отримані			
отримано	-	30 000	30 000

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- Залишки за розрахунками із пов'язаними сторонами, станом на 31 грудня 2021 та 2020 років були представлені таким чином:

	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Інші пов'язані сторони	Всього
За 2021 рік:					
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	3	21 301	98 738	-	120 042
Інша поточна дебіторська заборгованість	20 446	-	60 345	-	80 791
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(68)	-	(21 613)	(9)	(21 690)
Інші поточні зобов'язання	(100)	-	(58)	-	(158)
За 2020 рік:					
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	3 370	180 772	-	184 142
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-	12	-	12
Інша поточна дебіторська заборгованість	42 897	-	5 932	-	48 829
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	(1 414)	(7 020)	-	(8 434)
Інші поточні зобов'язання	-	-	(31 473)	-	(31 473)

Інші пов'язані сторони представлені підприємствами під контролем або суттєвим впливом акціонерів кінцевого материнського підприємства, крім тих що знаходяться під контролем Astarta Holding N.V.

Інші операції з пов'язаними сторонами

Компанія орендує землю, офісні приміщення та основні засоби у пов'язаних сторін і обліковує таку оренду у відповідності з МСФЗ 16. Відповідні активи у формі права користування та зобов'язання визнані в сумах 6 927 тис. грн. та 11 082 тис. грн. станом на 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020: 23 664 тис. грн. та 29 569 тис. грн. відповідно). В 2021 році, Компанія визнала амортизацію активу у формі права користування в сумі 6 634 тис. грн. (2020: 10 250 тис. грн.). Витрати по відсотках були визнані в сумі 2 797 тис. грн. (2020: 6 207 тис. грн.).

Поруки, застави та гарантії з (та) пов'язаним сторонам

Компанія виступає однією із сторін в ряді угод, а саме, є стороною, що надає свої активи в заставу за кредити пов'язаних сторін. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років наступні активи Компанії виступають забезпеченням за кредитами та позиками пов'язаних осіб:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Основні засоби	1 081	2 309

Винагорода управлінському персоналу

Провідний управлінський персонал протягом 2021 року складався з Генерального директора та директорів основних підрозділів Компанії. У 2021 році витрати на виплати провідному управлінському персоналу, що включені до складу адміністративних витрат на оплату праці та інших виплат працівникам, з урахуванням податків, пов'язаних із заробітною склали 2 000 тис.грн. (2020: 1 222 тис.грн.).

21. Події після звітної дати

24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала воєнне вторгнення в Україну. У результаті, Уряд України запровадив воєнний стан на всій території України.

Станом на дату випуску цього звіту Компанія продовжує здійснювати діяльність без жодних обмежень. Керівництво Компанії зберігає контроль над усією діяльністю. Офісний персонал працює дистанційно, а виробничий персонал виконує свої обов'язки у відповідних областях діяльності. Приблизно 200 співробітників з усіх компаній Групи були мобілізовані до лав Збройних сил України. Компанія підтримує цих співробітників необхідним захисними засобами захисту та надає їм фінансову підтримку. Міністерство аграрної політики та продовольства України веде спільну роботу з Міністерством оборони України з метою резервування кадрів для надання аграрному сектору можливості провести весняну посівну кампанію.

Компанії Групи успішно провели роботи з обслуговування для підготовки до весняної посівної кампанії та на дату цієї звітності закінчили посівну кампанію згідно плану.

Платежі з обслуговування боргу не є значними для Компанії на цьому етапі і можуть покриватися за рахунок поточних грошових потоків від операційної діяльності, отриманих від реалізації товарів. Компанія має достатні кошти для обслуговування наявного боргу. Компанії Групи має кредитні лінії, відкриті в українських банках, які забезпечують кошти на основні операційні потреби (включаючи заробітну плату, податки, оборотні засоби виробництва тощо). Група вже отримала 340 мільйонів гривень, від українських банків на операційні потреби, необхідні у березні 2022 року. Компанія веде роботу з існуючими та потенційними кредиторами (у тому числі державними банками) для залучення додаткового фінансування, коли в ньому виникне потреба у майбутньому. Група контролює свої зобов'язання на регулярній основі та підтримує тісний контакт з усіма своїми кредиторами. Фінансові показники за кредитними договорами переглядають перегляду на щоквартальній основі.

Бізнес-інформація компаній Групи захищена та зберігається у належних умовах. Резервні сховища усіх бізнес-даних розташовані в різних місцях.

Хоча діяльність Компанії здебільшого поки не зазнала істотного впливу, і керівництво підготувало бюджет на 12 місяців, виходячи з відомих фактів та подій, існує значна невизначеність стосовно майбутнього перебігу воєнного вторгнення, його тривалості, а також впливу на Групу, її співробітників, діяльність, ліквідність та активи у коротко- та довгостроковій перспективі. Існує можливість декількох сценаріїв майбутнього розвитку поточної ситуації, ймовірність настання яких невідома, а ступінь впливу на Групу може бути від значного до вкрай негативного.